

Sagen sættes til Forhandling.

Hegelund-Lange: Det foreliggende Lovforslag er af meget stor Rækkevidde baade i socialpolitisk og ikke mindst, i finansiell Henseende. Med Hensyn til Lovforslagets Principper er der sket adskillige Forandringer, som jeg senere kortelig skal omtale, men i Hovedprincippet er Lovforslaget ligesom tidligere bygget paa det direkte Understøttelsesprincip med Opretholdelse af Skøn. Den store Principdeling, som fandtes indenfor Invaliditets- og Alderdomsforsørgelseskommissionen, har altsaa ikke paavirket dette Lovforslag. De, som der holdt paa, at Spørgsmaalet burde løses paa et helt nyt Grundlag, paa Forsikringsgrundlaget, er ikke kommet til at øve nogen Indflydelse paa Princippet i dette Lovforslag.

Hvis dette Spørgsmaal i Øjeblikket skulde løses paa bar Bund, er jeg ingenlunde sikker paa, hvorledes Stemningen blandt Vælgerne vilde ligge. Jeg er inlunde sikker paa, at ikke de, som i Invaliditets- og Alderdomsforsørgelseskommissionen holdt paa, at man burde gaa Forsikringsvejen ogsaa med Hensyn til Alderdomsforsørgelse, muligvis vilde have en lige saa stor Tilslutning i det danske Vælgerkorps som de, der holder paa det direkte Understøttelsesprincip, men jeg indrømmer, at Spørgsmaalets Løsning er historisk forudbestemt gennem hele den Udvikling, som har fundet Sted. I de forløbne 30 Aar er vi kommet saa dybt ind paa det her foreslaaede Princip, Understøttelsesprincippet, at det nu vil være vanskeligt, maaske meget vanskeligt — det indrømmer jeg — at komme bort derfra.

Under den Forhandling, som fandt Sted ved Behandlingen af Socialdemokraternes i 1918 privat indbragte Lovforslag, udtalte jeg, at jeg indsaa, at det vilde blive vanskeligt, maaske umuligt, at komme bort fra det direkte Understøttelsesprincip med Hensyn til Aldersrenten, medens jeg hævdede, ligesom jeg har gjort det de foregaaende Dage, at paa nye Omraader: Hjælp til kronisk syge og Invaliditetshjælp, maatte vi ind paa Forsikringsprincippet. Denne Strid om Princippet tør vistnok nu siges at tilhøre Historien. Det forhindrer selvfølgelig ikke, at der findes mangfoldige, ogsaa i mit Parti, der stadig vil foretrække at gaa Forsikringsvejen. Men jeg tror at turde sige og at tale paa mit Partis Vegne, naar jeg udtaler, at hvis man kan enes om at gaa Forsikringsvejen

med Hensyn til Invaliditetsspørgsmaalet og tillige kan enes om det, som allerede i Gaar var fremme — oven i Købet første Gang fremsat af det radikale Partis Ordfører —, at lade Invaliditetsrenten strække sig noget op i Tresserne og først lade Alderdomsrenten indtræde automatisk noget senere end af Ministeriet foreslaaet, vil man vistnok kunne betragte den i øvrigt saa stærke og dybtgaaende Strid om Forsørgelsesprincip eller Forsikringsprincip som bilagt.

Blandt det nye, som findes i Lovforslaget, vil jeg først og fremmest pege paa de faste Takster. Man vil sikkert let kunne opnaa Enighed i alle Partier om, at der indeholdes et betydeligt Fremskridt i den Tanke, der første Gang kom frem i det saakaldte Berg-Hørupske Forslag i 1890: at indføre faste Takster. Den højtærede Indenrigsminister roste med god Grund de faste Takster ud fra den Betragtning, at paa Grundlag heraf og af den Tilladelse, som de gamle faar til at have en ret betydelig Indtægt fra forskellige Kilder, som Formue, Legater, Gaver o. s. v., uden at det vil berøve dem deres Aldersrente, der højst vil blive noget formindsket, vil man kunne haabe paa at opretholde Sparsommelighedslysten, Arbejdsvillien og Hjælpsomheden. Deri har den højtærede Minister utvivlsomt Ret; men det kan dog ikke nægtes, at Ministeren ved at beholde det frie Skøn har, jeg skal ikke bruge saa stærkt et Udtryk som at sige: givet disse gode Tendenser Gift, men han har i alt Fald givet dem Sovepulver, i alle Tilfælde formindsket deres Virkning; det kan ikke nægtes. Naar en Mand eller en Kvinde ved, at hvis de intet ejer, vil de kunne paaregne gennem det kommunale Skøn at faa et betydeligt Tillæg til de faste Takster, har man herigennem i nogen Maade svækket Villien til at staa med et personligt, selverhvervet Rygstød, naar Aldersrenten indtræder.

Jeg skal atter i Dag tillade mig at pege paa enkelte Betragtninger i det store Værk, som dog antagelig ikke ret tilfældigt nu er blevet tilstillet Rigsdagen, nemlig Landstingsmand Steinckes store Arbejde om Fremtidens Forsørgelsesvæsen. Ved at læse deri kan jeg ingenlunde faa det Indtryk, at Landstingsmanden selv mener, at dette Værk ikke skulde øve nogen Indflydelse paa Behandlingen af denne Sag. Af Minister Staunings Tale i Gaar fik man nærmest det Indtryk, at de her forelagte Lovforslag først skulde gennemføres, og saa kunde man maaske senere i